

KØBENHAVNS
UNIVERSITET

AARHUS UNIVERSITET

**Clim
Act**

Building
democratic capacity
for ambitions
climate action

DATA BRIEF

Danskernes holdninger til en CO₂E-afgift på landbruget

Surveydata maj 2024

DATAGRUNDLAG

Stikprøve

Rapporten viser deskriptive grafer over surveydata fra 1550 gennemførte interviews med danskere over 18 år, indsamlet igennem Norstats onlinepanel i perioden 13. maj - 21. maj 2024.

Repræsentativitet i samplet er opnået ved at styre samplingen ud fra et matrix på køn, alder og regioner. Tallene i denne rapport er vægtet for at udligne resterende forskelle mellem stikprøve og population.

	Gruppe	%
Alder	18-34	35.3
	35-49	16.9
	50-64	22.3
	65+	25.5
Region	Hovedstaden	34.2
	Sjælland	13.7
	Midtjylland	22
	Nordjylland	10
	Syddanmark	20.1
Køn	Mand	50.7
	Kvinde	49
	Andet/Foretrækker ikke at svare	0.4

Stikprøvens demografiske fordeling

ClimAct

Denne surveyundersøgelse er en del af ClimAct projektet. Dataene præsenteret i dette data brief vil senere indgå i teoretisk forankrede og fagfællebedømte analyser udført af ClimActs forskere.

ClimAct er et datalaboratorium, der skal styrke den demokratiske kapacitet i det danske samfund. Gennem surveys og analyse af debatter på sociale medier skal projektet undersøge danskernes holdninger til klima og grøn omstilling. Resultater bliver publiceret, så de kan bidrage til det politiske arbejde med klima såvel som sikre flere nuancer i den offentlige debat. Projektet er et samarbejde mellem Københavns Universitet og Århus Universitet og er blevet til med midler fra Realdania og KR Foundation. Projektet er forankret hos Dronning Marys Center (KU), der er sat i verden for at løse samfundsproblemer gennem partnerskab mellem forskning og praksis.

Forfattere

Denne undersøgelse er udarbejdet af forskere fra Københavns Universitet:

Andrea Veggerby Lind

Projektleder, PhD

avl@samf.ku.dk

Anders Blok

Professor, Institut for Fødevarer- og Ressourceøkonomi + SODAS

abl@ifro.ku.dk

Thomas Morton

Professor, Institut for Psykologi

thomas.morton@psy.ku.dk

OPSUMMERENDE POINTER

Undersøgelsen afdækker danskernes opfattelser af en CO₂e-afgift på landbruget. Tallene viser bl.a. at der er dobbelt så mange, der bakker op om afgiften, som der er modstandere.

Mange danskere forventer prisstigninger og lækageeffekter, hvilket ses som vigtige argumenter imod afgiften. Opbakningen knyttes særligt til udsigten til klimaeffekter og miljøeffekter i Danmarks indre farvande. Desuden mener størstedelen af danskerne, at omstilling af landbruget er et vigtigt led i at nå Danmarks klimamål.

- 50% af danskerne går ind for en CO₂-afgift* på landbruget. 25% er imod (side 5)
- 60% af danskerne følger debatten om en CO₂-afgift på landbruget (side 6)
- Udsigter til sundere indre farvande, effektiv CO₂e-reduktion og overholdelse af klimaloven er de tungest vejende grunde til at vedtage en afgiften (side 7 og 8)
- De tre største bekymringer blandt borgerne er en øget import af kød, prisstigninger på vigtige varer og nedlukning af bedrifter (side 9 og 10)
- Den foretrukne anvendelse af provenuet fra en CO₂-afgift på landbruget er støtte til klima- og miljøtiltag i landbruget (side 11)
- Danskerne er splittede omkring de tre modeller fremlagt af Ekspertgruppen for en Grøn Skattereform (side 12)
- 30% tror at en CO₂-afgift på landbruget ville få en negativ effekt på deres hverdag (side 13)
- Over halvdelen tror ikke at CO₂-afgiften ville have indflydelse på livet og kulturen i deres nærmiljø. 14% forventer en negativ påvirkning (side 14)

*Inden spørgeskemaets start blev respondenter informeret om at CO₂e-afgiften dækker over CO₂ såvel som CO₂-ækvivalenter. I spørgeskemaet og i dette data brief omtales afgiften som en CO₂-afgift.

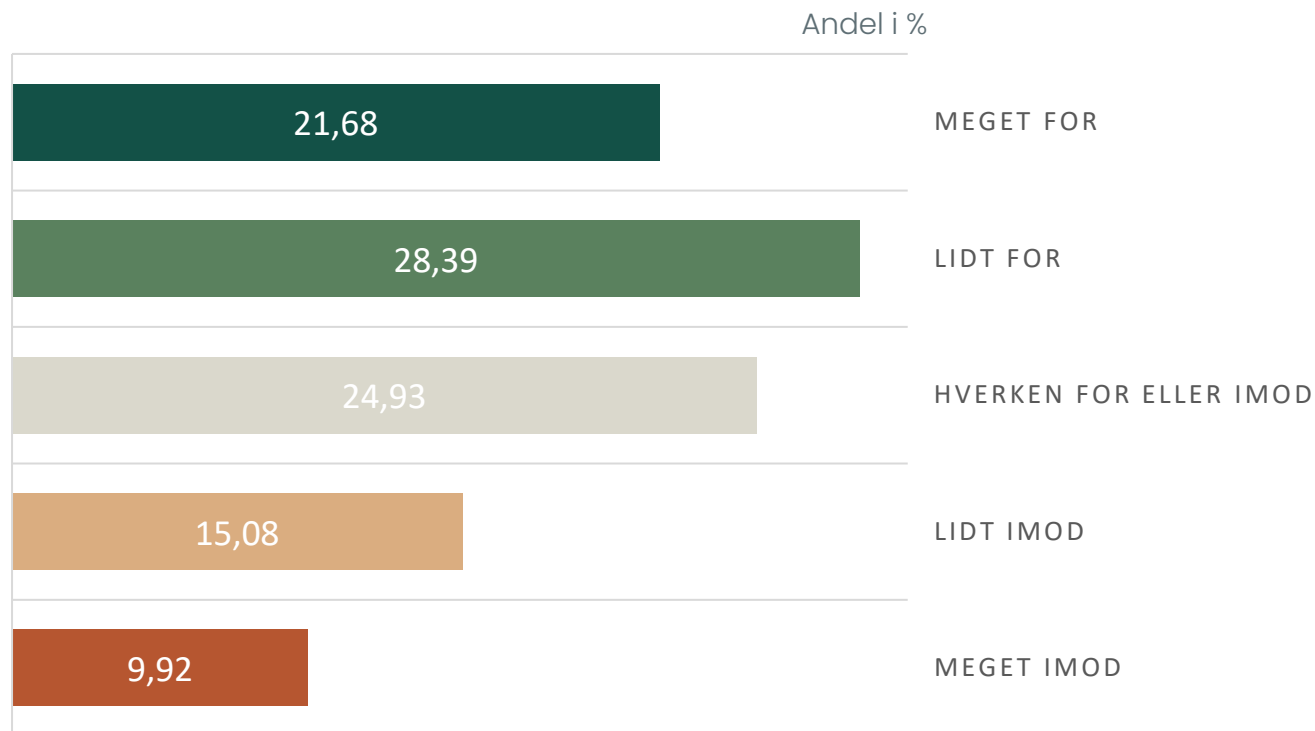
OPSUMMERENDE POINTER

- 26% tror at en CO2-afgift på landbruget ville få en negativ effekt på jobmuligheder og økonomien i deres nærmiljø (side 15)
- Hver femte dansker mener at deres nærmiljø ville påvirkes i særlig grad af en CO2-afgift på landbruget (side 16)
- 50% ser en CO2-afgift på landbruget som et effektivt klimatiltag (side 17)
- 62% forventer mærkbare prisstigninger forbundet med en CO2-afgift på landbruget (side 18)
- 51% mener at en afgift ville hjælpe landmændene til at omstille deres bedrifter. 21% er uenige (side 19)
- 61 % mener at en CO2-afgift på landbruget ville medføre en lækageeffekt (side 20)
- Danskerne er splittede om hvorvidt Danmark skal gå forrest med en CO2-afgift på landbruget (side 21)
- 45 % mener at en CO2-afgift ville bidrage til mere klimavenlige kostvaner (side 22)
- 40% mener at dansk landbrug er blandt de mest klimavenlige i verden (side 23)
- 66% ser omstilling af landbruget som et vigtigt led i at nå Danmarks klimamål (side 24)
- 50% foretrækker at investere i ny teknologi fremfor at regulere og beskatte landbruget (side 25)
- 57% mener at yderligere regulering er nødvendig for at begrænse landbrugets miljøpåvirkning (side 26)
- Størstedelen af danskerne foretrækker en mindre eller samme størrelse afgift som CO2-afgiften på industrien (side 27)
- Opbakning til en CO2-afgift på landbruget varierer på baggrund af sociale og demografiske faktorer (side 28-32)

50% af danskerne går ind for en CO2-afgift på landbruget. 25% er imod.

N = 1550

"Går du ind for en CO2-afgift på landbruget?"

Svarmuligheder

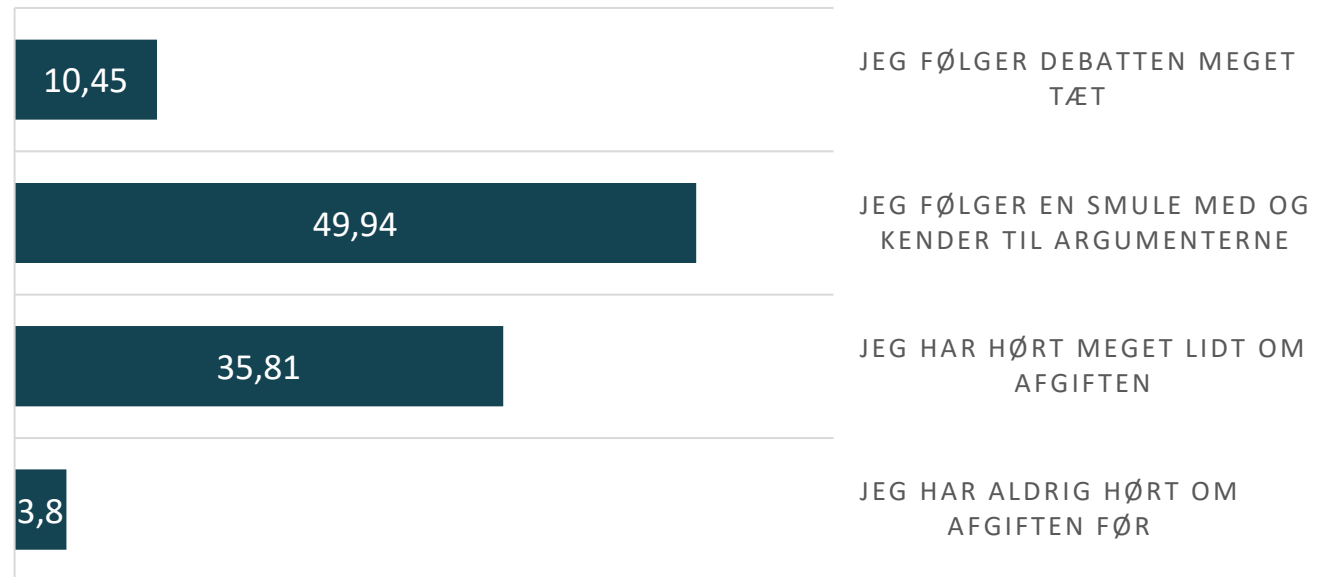
- Nej, jeg er meget imod sådan en afgift
- Nej, jeg er lidt imod sådan en afgift
- Jeg er hverken for eller imod
- Ja, jeg går lidt ind for sådan en afgift
- Ja, jeg går meget ind for sådan en afgift

60% af danskerne følger debatten om en CO2-afgift på landbruget

N = 1550

“Har du fulgt med i debatten om en CO2-afgift på landbruget?”

Andel i %

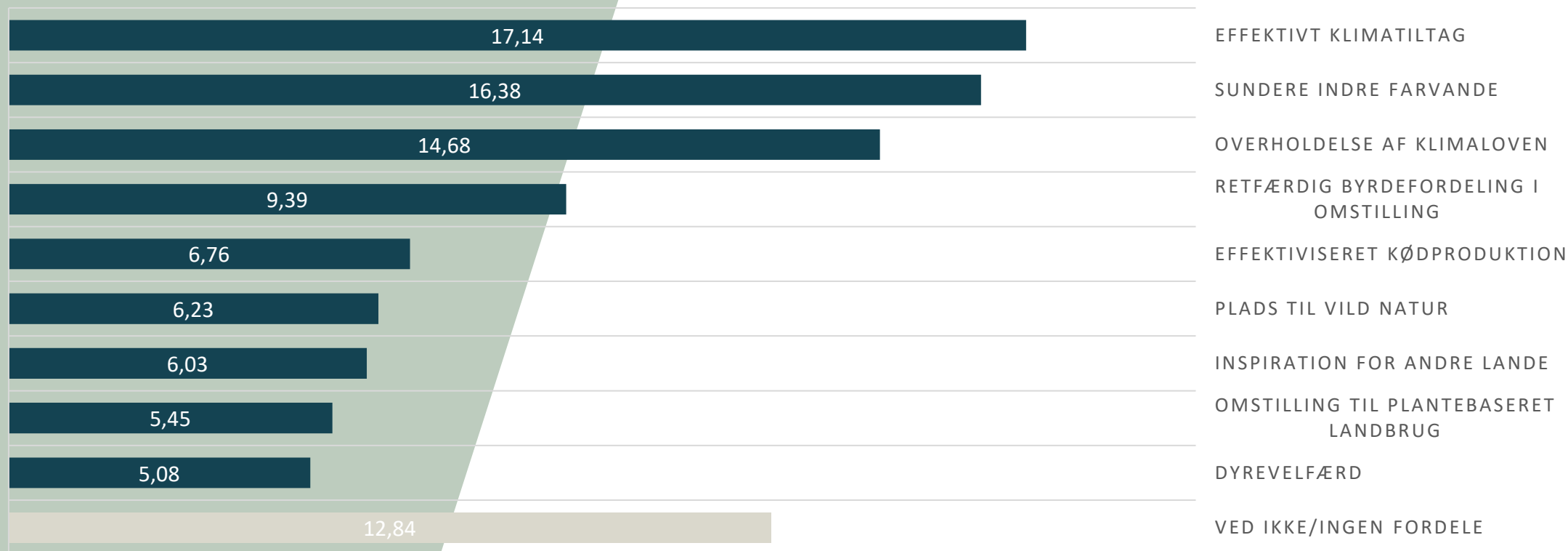
Udsigter til sundere indre farvande, effektiv co2e-reduktion og overholdelse af klimaloven er de tungest vejende grunde til at vedtage en afgiften.

N = 1550

"I din mening, hvad ville være de tungest vejende grunde til at vedtage en CO2-afgift på landbruget?"

Førsteprioritet

Andel i %

Svarmuligheder:

At skabe mere plads til vild natur
Effektiv måde at nedbringe udledningen af drivhusgasser
At sikre at Danmark lever op til Klimalovens målsætning
Godt for dyrevelfærden
Sundere indre farvande i Danmark

Fremme omstilling til plantebaseret landbrug
At sikre retfærdig fordeling af byrderne ved grøn omstilling
At inspirere andre lande til at omstille deres landbrug
Mere effektiv kødproduktion gennem teknologisk innovation
Andet/Ved ikke/Jeg ser inden fordele

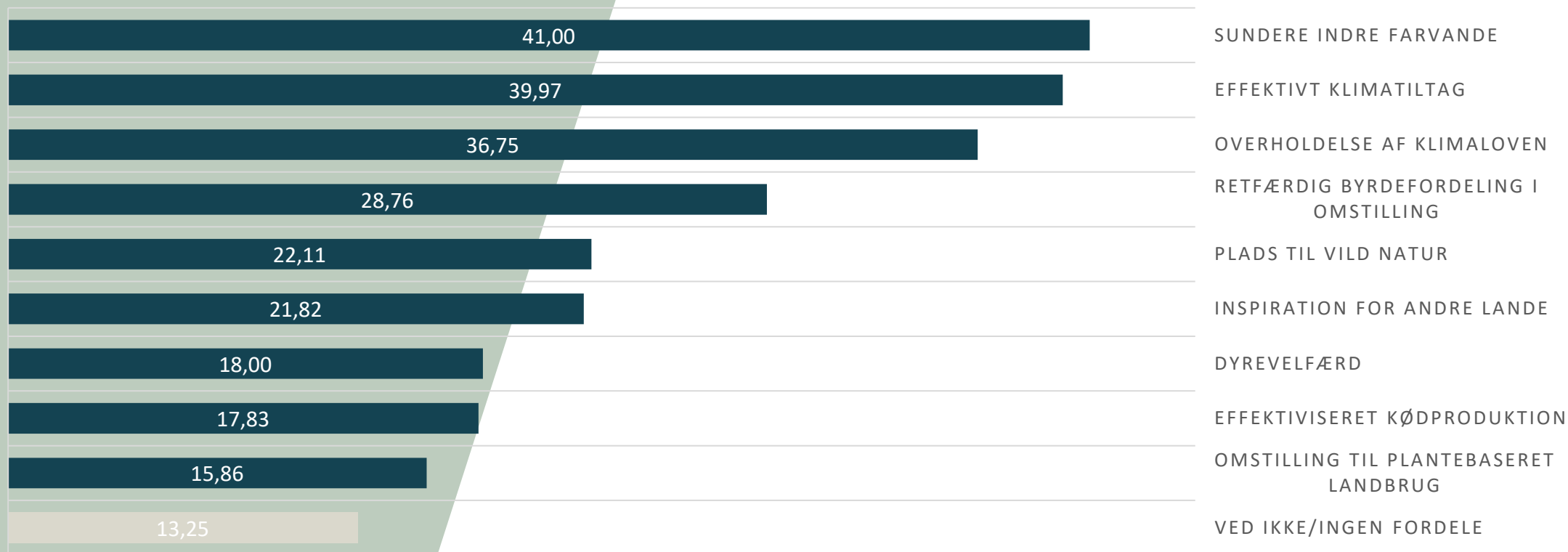
Udsigter til sundere indre farvande, effektiv co2e-reduktion og overholdelse af klimaloven er de tungest vejende grunde til at vedtage en afgiften.

N = 1550

"I din mening, hvad ville være de tungest vejende grunde til at vedtage en CO2-afgift på landbruget?"

TOP 3

Andel i %

Svarmuligheder:

At skabe mere plads til vild natur
Effektiv måde at nedbringe udledningen af drivhusgasser
At sikre at Danmark lever op til Klimalovens målsætning
Godt for dyrevelfærden
Sundere indre farvande i Danmark

Fremme omstilling til plantebaseret landbrug
At sikre retfærdig fordeling af byrderne ved grøn omstilling
At inspirere andre lande til at omstille deres landbrug
Mere effektiv kødproduktion gennem teknologisk innovation
Andet/Ved ikke/Jeg ser inden fordele

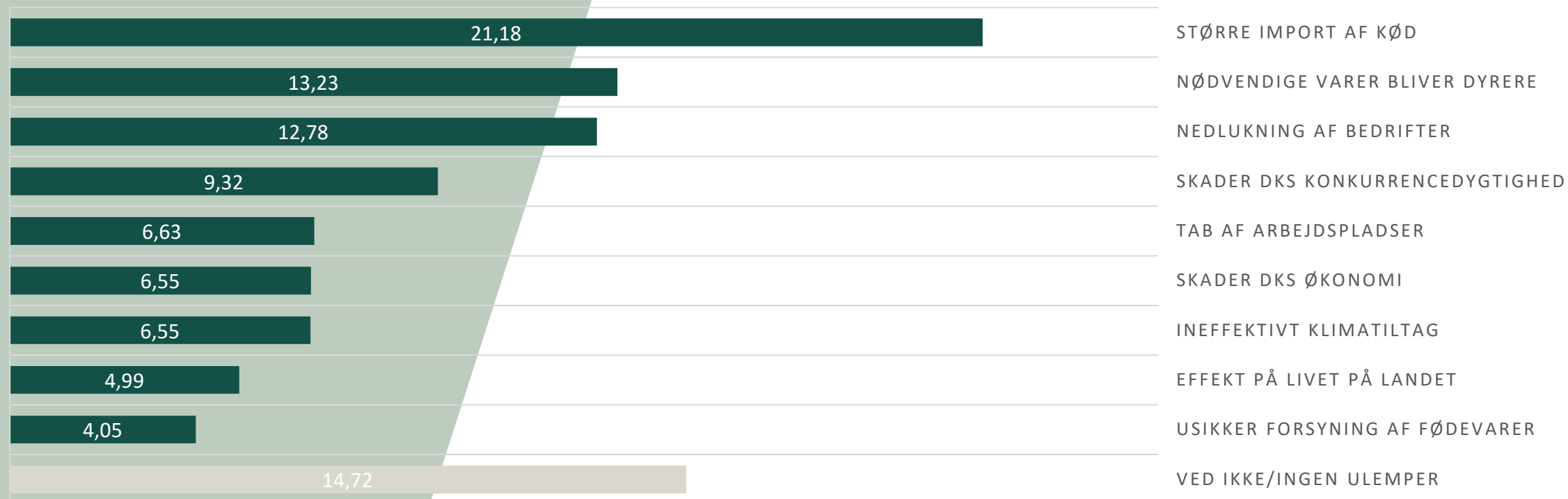
Den mest udbredte bekymring i forbindelse med en CO2-afgift på landbruget knytter sig til en øget import af kød fra udlandet

N = 1550

"I din mening, hvad ville være de tungest vejende grunde til **ikke** at vedtage en CO2-afgift på landbruget?"

Førsteprioritet

Andel i %

Svarmuligheder:

Potentielt negativ indflydelse på livet på landet
Det vil ikke have nogen effekt på klimaet
Større import af kød fra udlandet
Skader Danmarks konkurrencedygtighed
Nødvendige varer bliver dyrere for danskerne

Tab af arbejdspladser
Negativ indflydelse på Danmarks økonomi
Usikker forsyning af fødevarer
Andet/Ved ikke/Jeg ser inden fordele
Nedlukning af landbrugsbedrifter

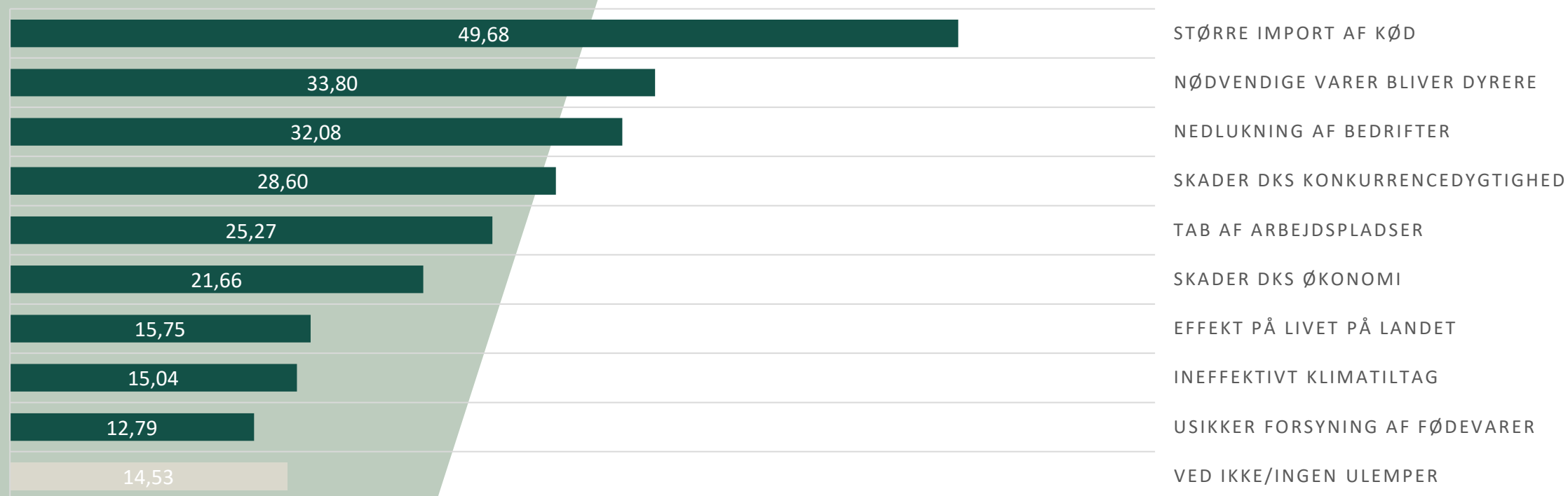
De tre største bekymringer blandt borgerne er en øget import af kød, prisstigninger på vigtige varer og nedlukning af bedrifter

N = 1550

"I din mening, hvad ville være de tungest vejende grunde til **ikke** at vedtage en CO2-afgift på landbruget?"

TOP 3

Andel i %

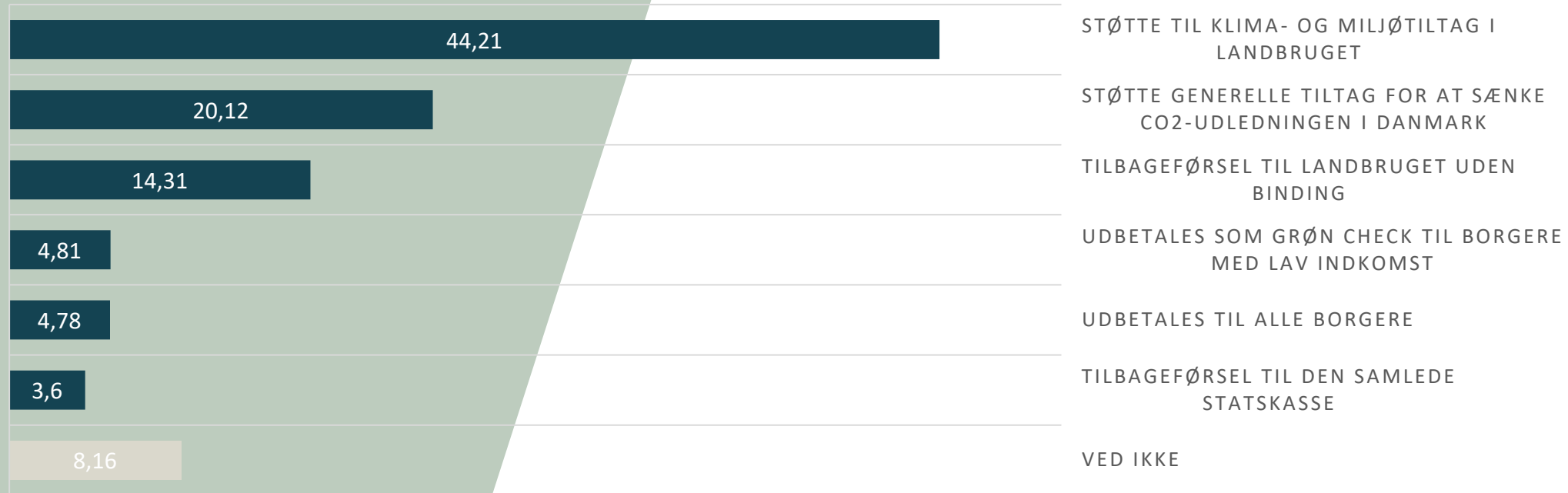
Svarmuligheder:

Potentiel negativ indflydelse på livet på landet
Det vil ikke have nogen effekt på klimaet
Større import af kød fra udlandet
Skader Danmarks konkurrencedygtighed
Nødvendige varer bliver dyrere for danskerne

Tab af arbejdspladser
Negativ indflydelse på Danmarks økonomi
Usikker forsyning af fødevarer
Andet/Ved ikke/Jeg ser inden fordele
Nedlukning af landbrugsbedrifter

Den foretrukne anvendelse af provenuet fra en CO2-afgift på landbruget er støtte til klima- og miljøtiltag i landbruget

N = 1550

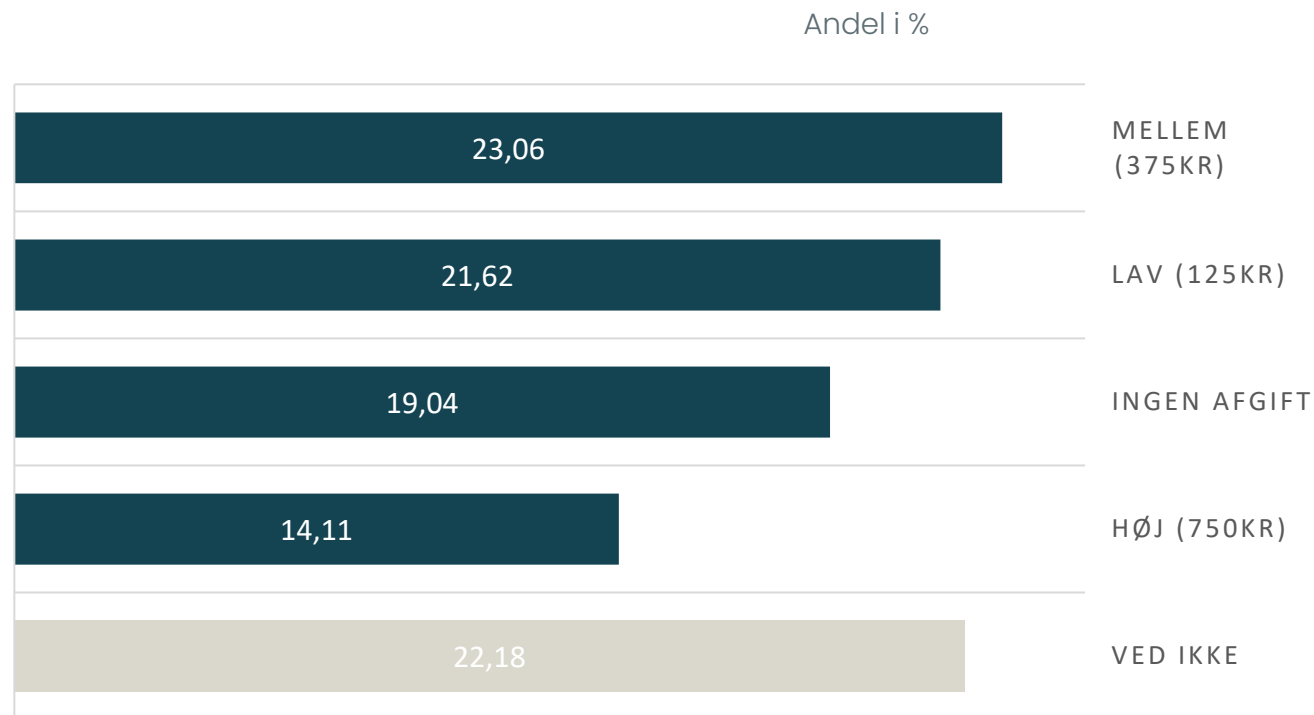
"I din mening, hvad ville være den mest retfærdige måde at anvende pengene fra en CO2-afgift på landbruget?"

Danskerne er splittede omkring de tre modeller fremlagt af Ekspertgruppen for en Grøn Skattereform

N = 1550

”På baggrund af en rapport udviklet af en ekspertgruppe forhandles der i øjeblikket særligt om tre modeller for en CO₂-afgift.

Hvilken model ville du umiddelbart gå mest ind for?”

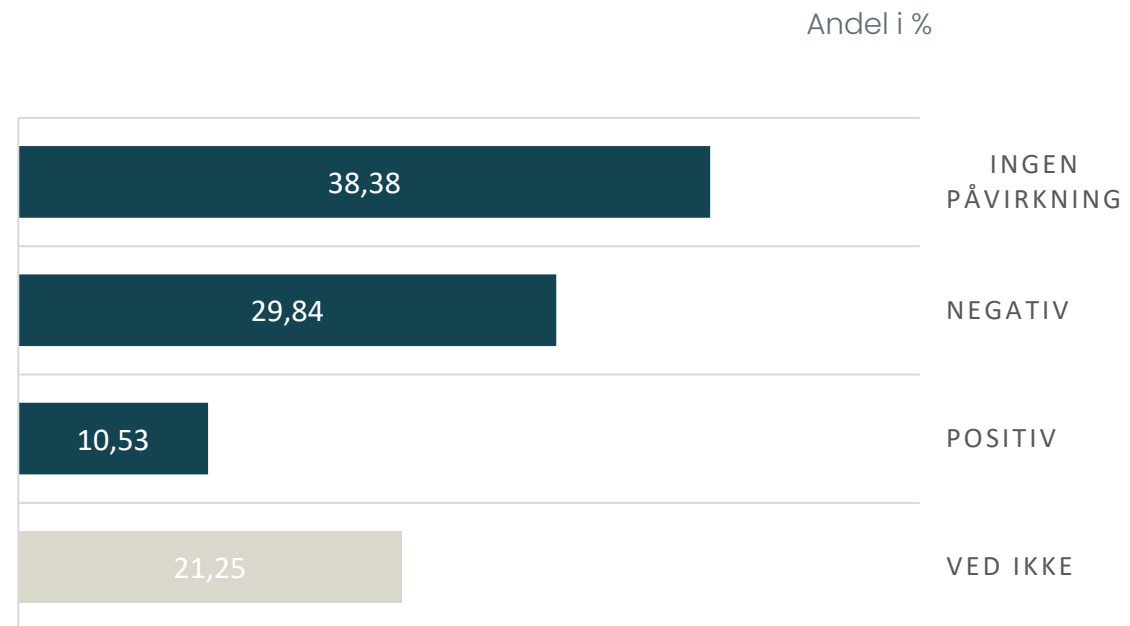

Lav afgift: 125 kr. per ton CO₂e
Mellem afgift: 375 kr. per ton CO₂e
Høj afgift: 750 kr. per ton CO₂e
Ingen CO₂e afgift på landbruget
Ved ikke

30% tror at en CO2-afgift på landbruget ville få en negativ effekt på deres hverdag

N = 1550

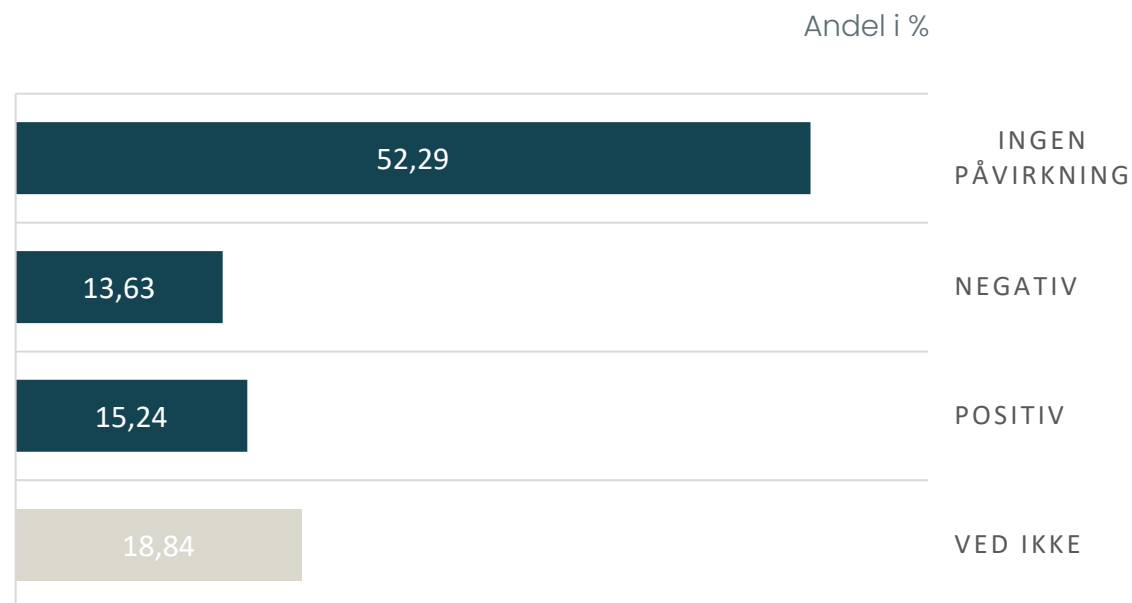
”Tror du, at en CO2-afgift på landbruget ville få indflydelse på din hverdag?”

Størstedelen tror ikke at CO2 afgiften får indflydelse på livet og kulturen i deres nærmiljø. 14% forventer en negativ påvirkning.

N = 1550

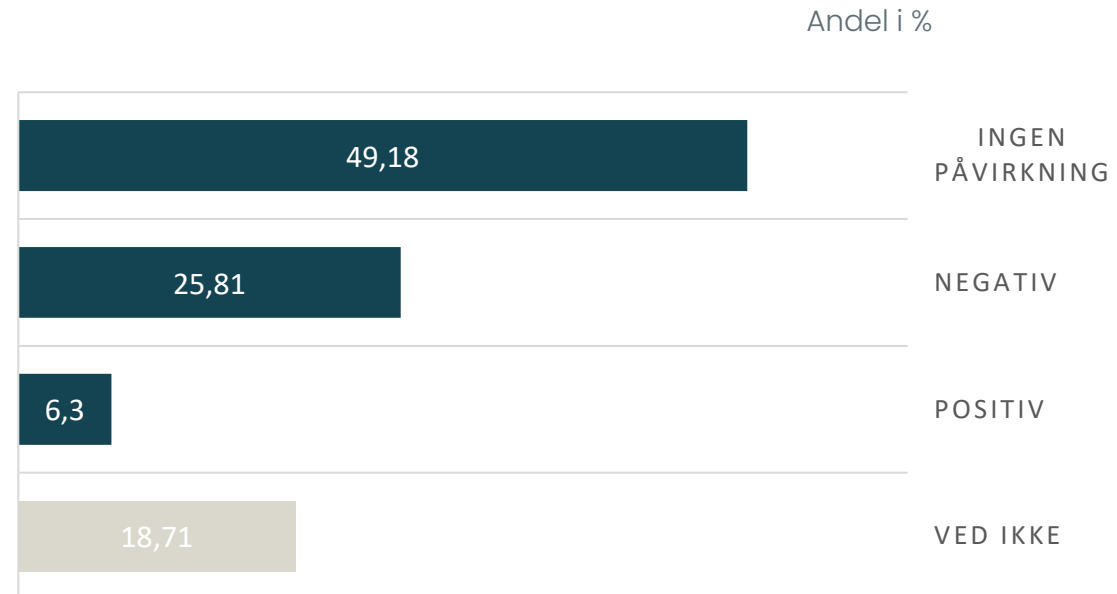
”Hvilken effekt tror du, at en CO2-afgift på landbruget ville have på livet og kulturen i dit nærmiljø?”

26% tror at en CO2-afgift på landbruget ville få en negativ effekt på jobmuligheder og økonomien i deres nærmiljø

N = 1550

” Hvilken effekt tror du, at en CO2-afgift på landbruget ville have på jobmuligheder og økonomien i dit nærmiljø?”

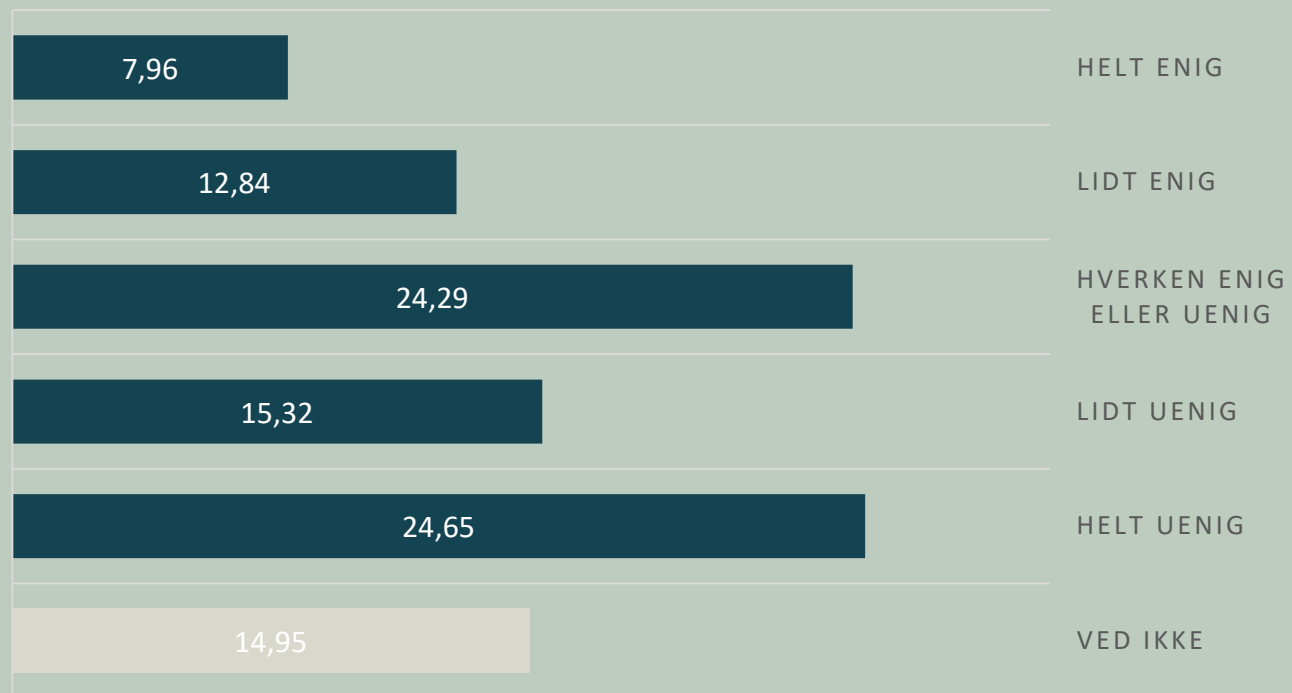

Hver femte dansker mener at deres nærmiljø vil påvirkes i særlig grad af en CO2-afgift på landbruget

N = 1550

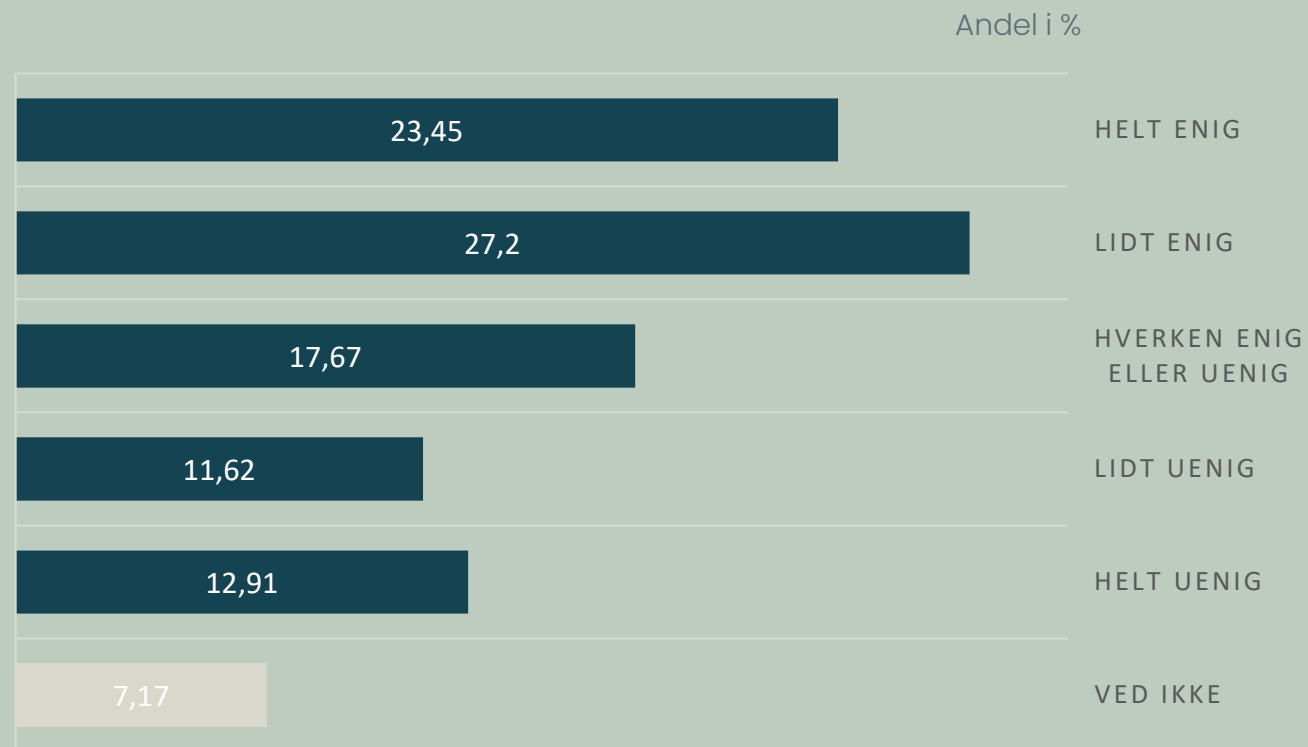
”Sammenlignet med andre områder, ville en CO2-afgift på landbruget påvirke mit nærmiljø i urimelig høj grad”

Andel i %

50% ser en CO2-afgift på landbruget som et effektiv klimatiltag

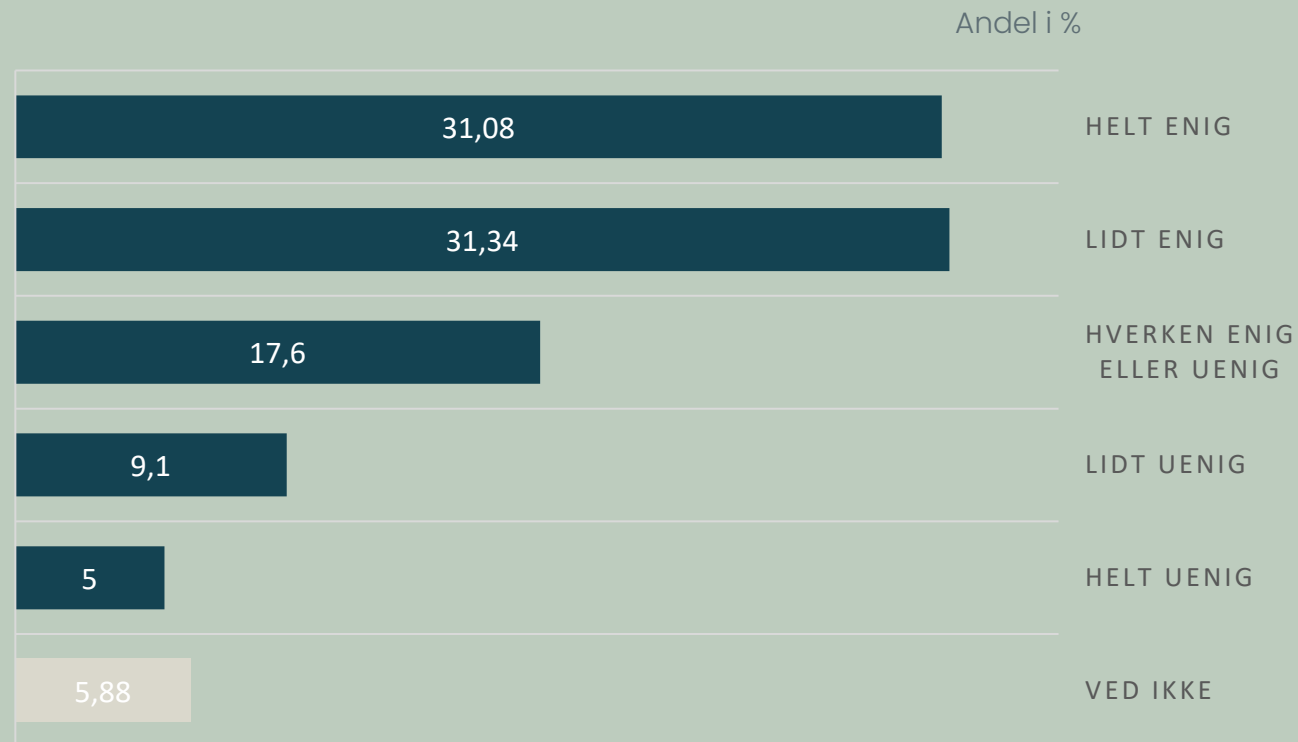
N = 1550

“En CO2-afgift på landbruget er en effektiv måde at nedbringe Danmarks CO2 aftryk”

62% forventer mærkbare prisstigninger forbundet med en CO2-afgift på landbruget

N = 1550

“En CO2-afgift på landbruget vil føre til en forhøjelse af priserne på nødvendige varer, som almindelige mennesker vil få svært ved at betale”

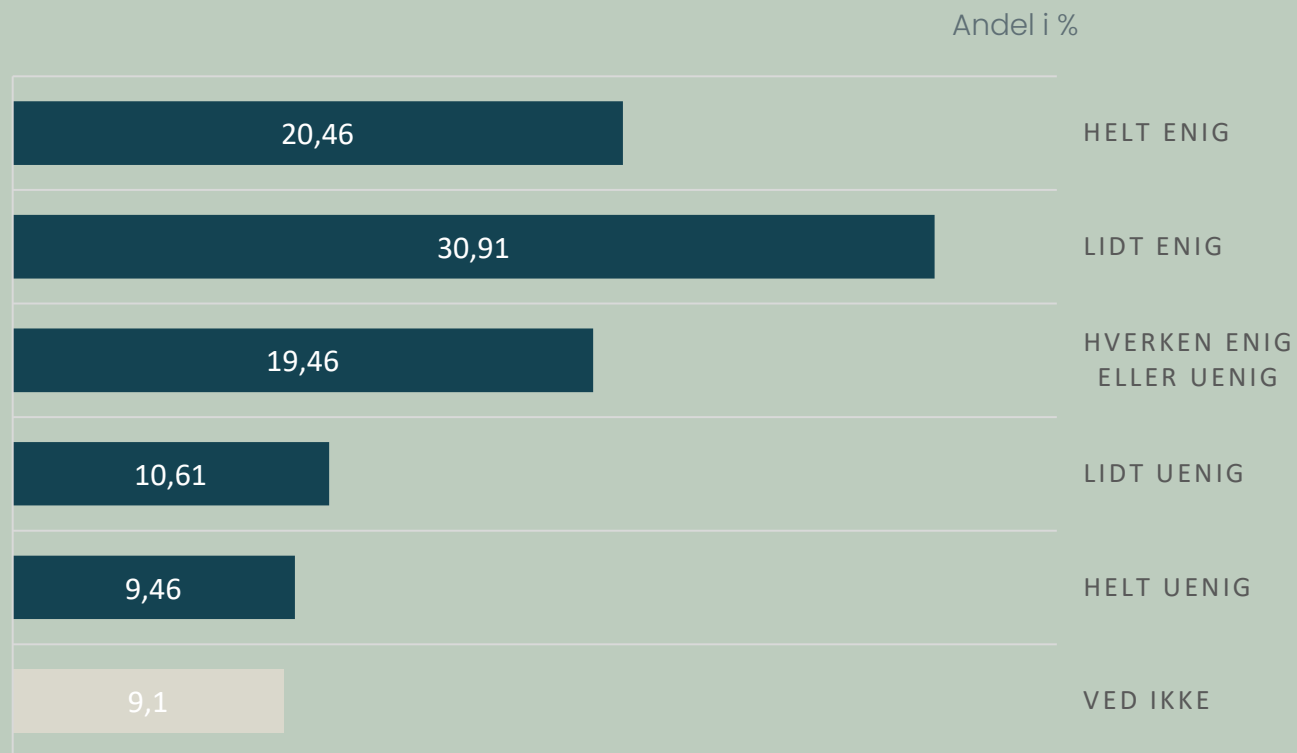
51% mener at en afgift ville hjælpe landmændene til at omstille deres bedrifter. 21% er uenige.

N = 1550

“En CO2-afgift ville skabe rammer, der kunne hjælpe landmændene til at omstille deres bedrifter til mere bæredygtige landbrug”

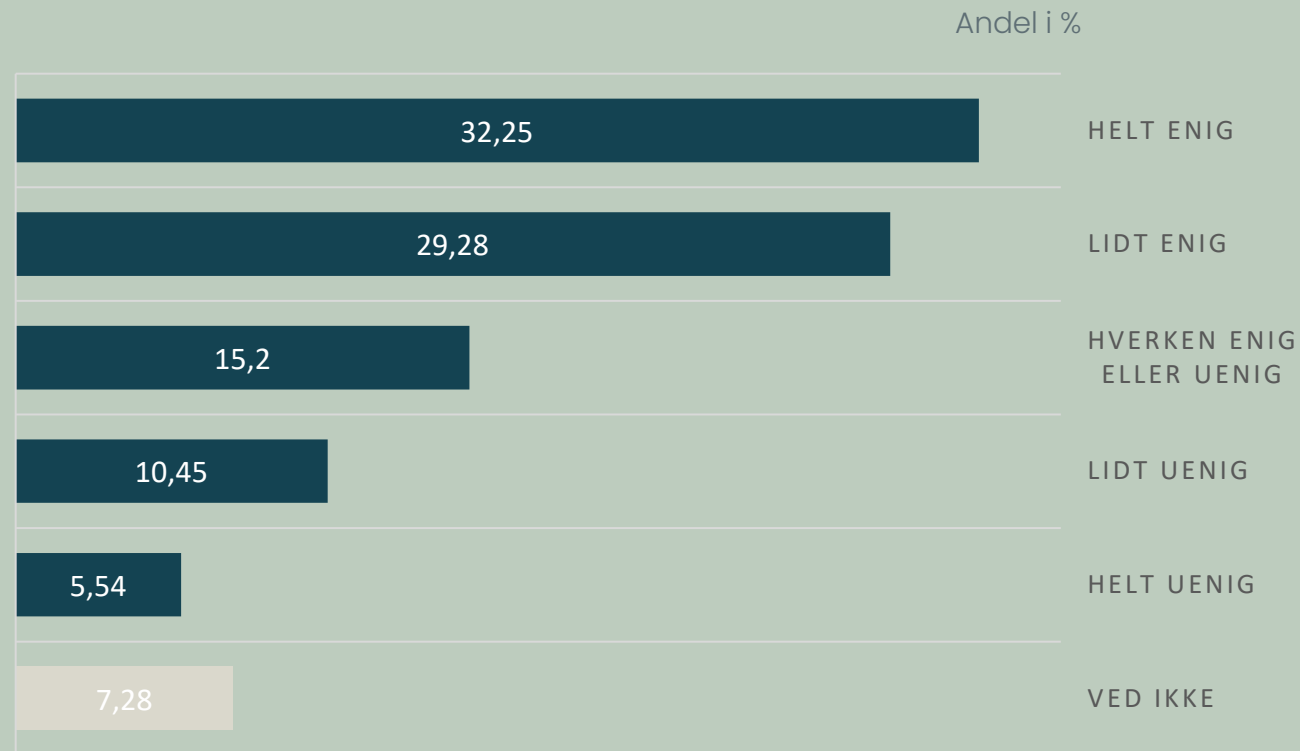
**Clim
Act**

Building
democratic capacity
for ambitious
climate action

61 % mener at en CO2-afgift på landbruget ville medføre en lækageeffekt

N = 1550

“En CO2-afgift på dansk landbrug ville blot flytte produktionen til andre lande”

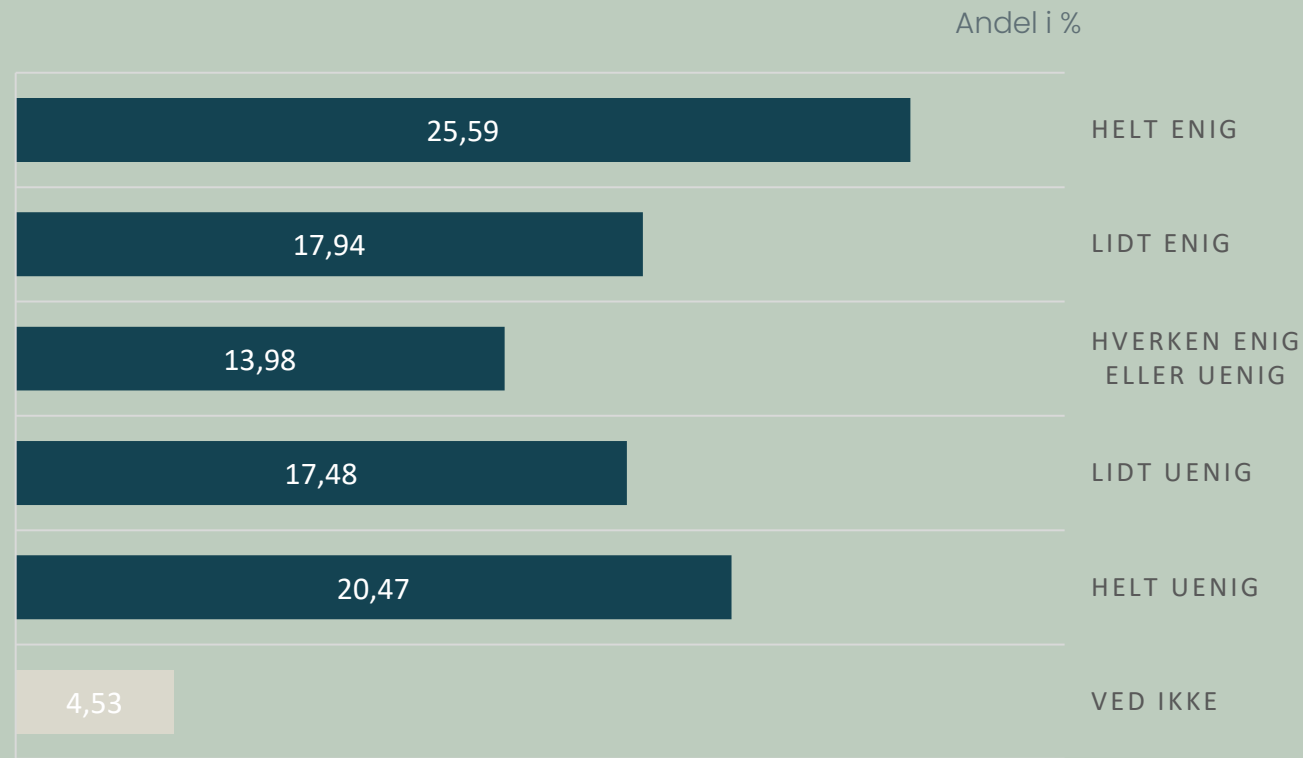
Clim Act

Building democratic capacity for ambitious climate action

Danskerne er splittede om hvorvidt Danmark skal gå forrest med en CO2-afgift på landbruget

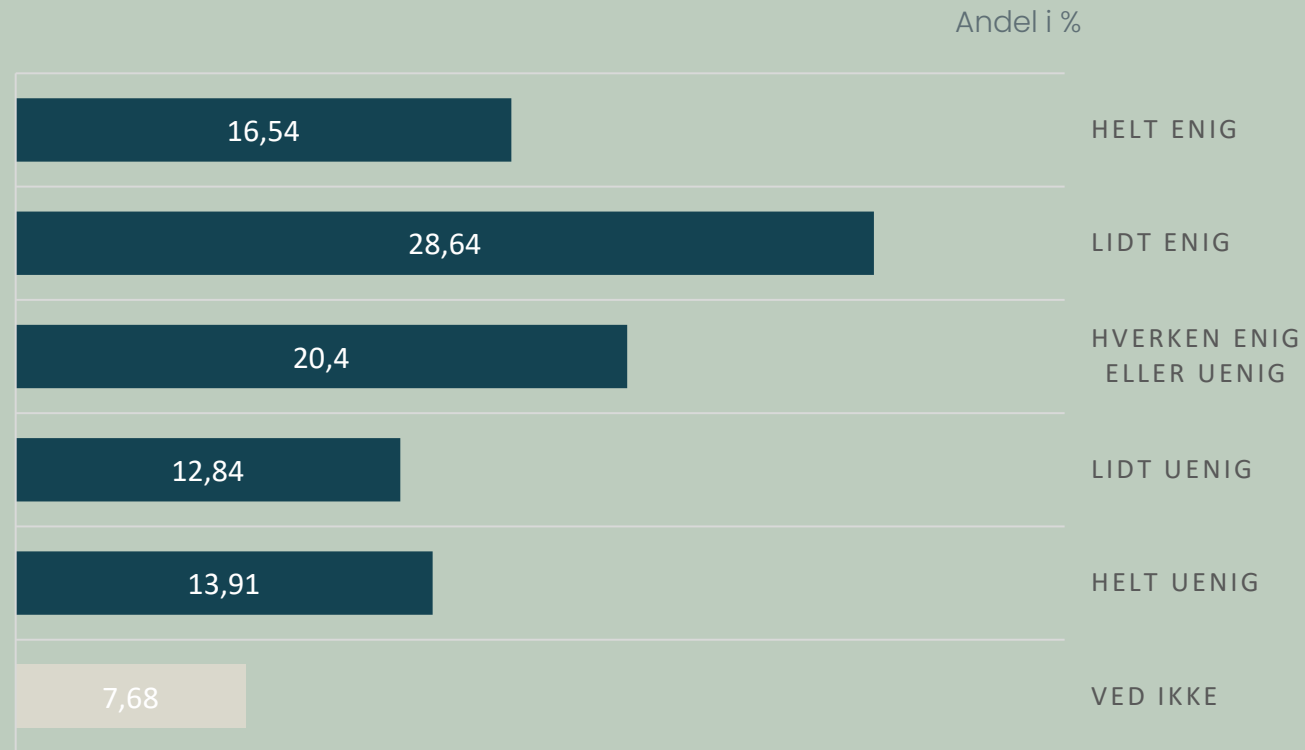
N = 1550

“Det giver ikke mening at pålægge dansk landbrug en CO2-afgift, før andre lande gør det samme”

45 % mener at en CO2-afgift ville bidrage til mere klimavenlige kostvaner

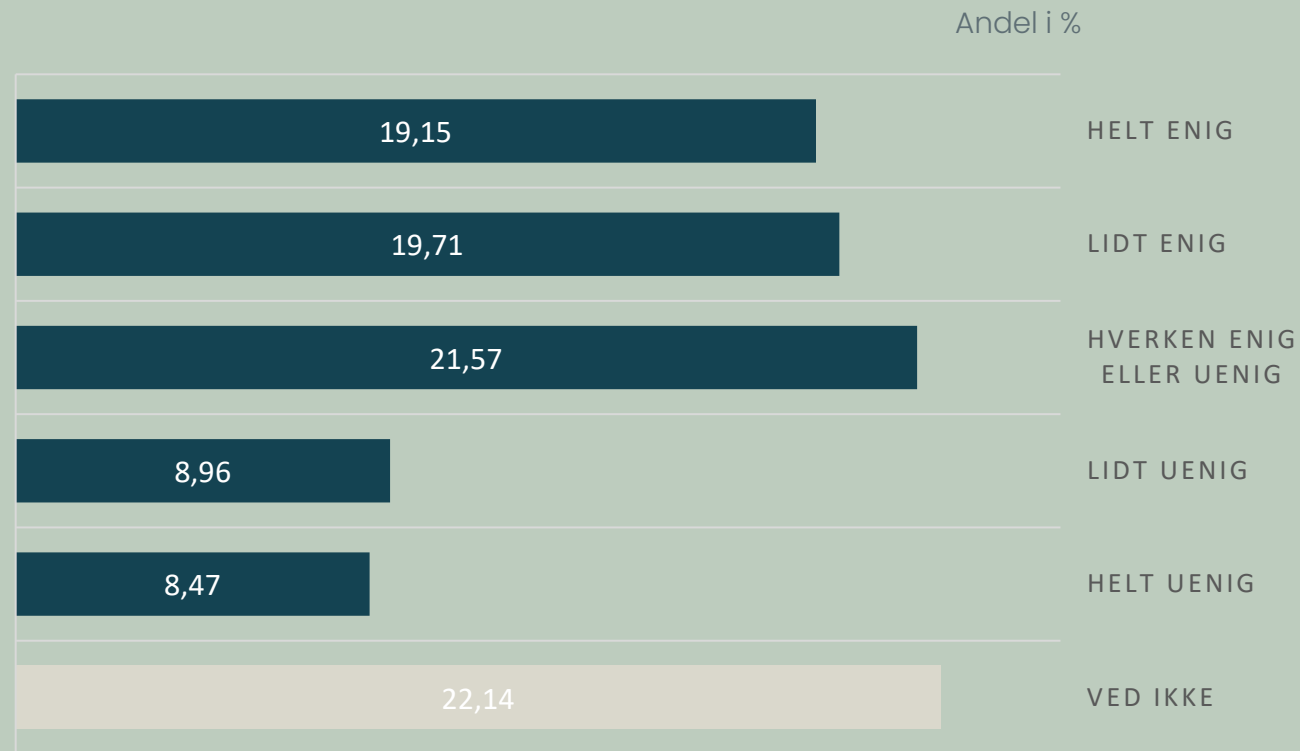
N = 1550

“En CO2-afgift på landbruget ville bidrage til mere klimavenlige kostvaner i Danmark”

40% mener at dansk landbrug er blandt de mest klimavenlige i verden

N = 1550

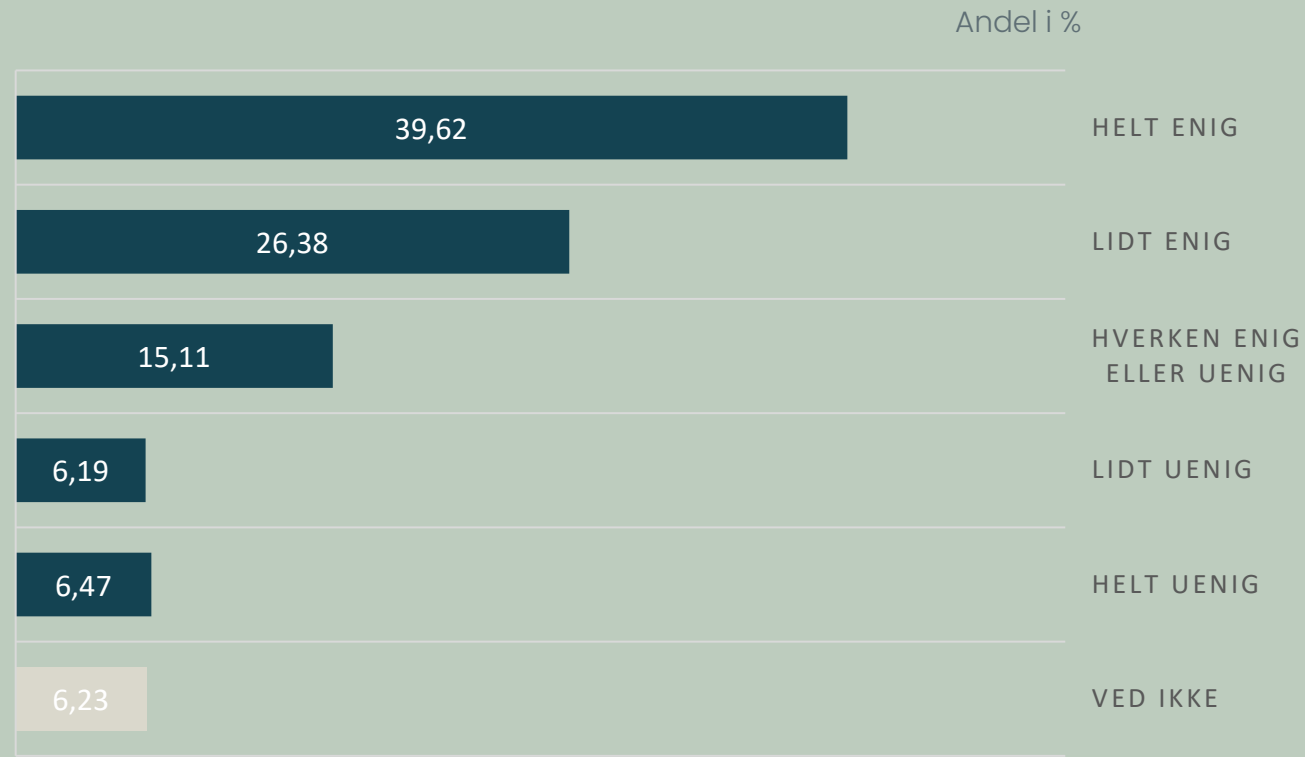
“Dansk landbrug er blandt de mest klimavenlige i verden.”

**Clim
Act**

Building
democratic capacity
for ambitious
climate action

66% ser omstilling af landbruget som et vigtigt led i at nå Danmarks klimamål

N = 1550

"Det er nødvendigt at landbruget nedbringer udledningen af drivhusgasser, hvis Danmark skal nå sine klimamål"

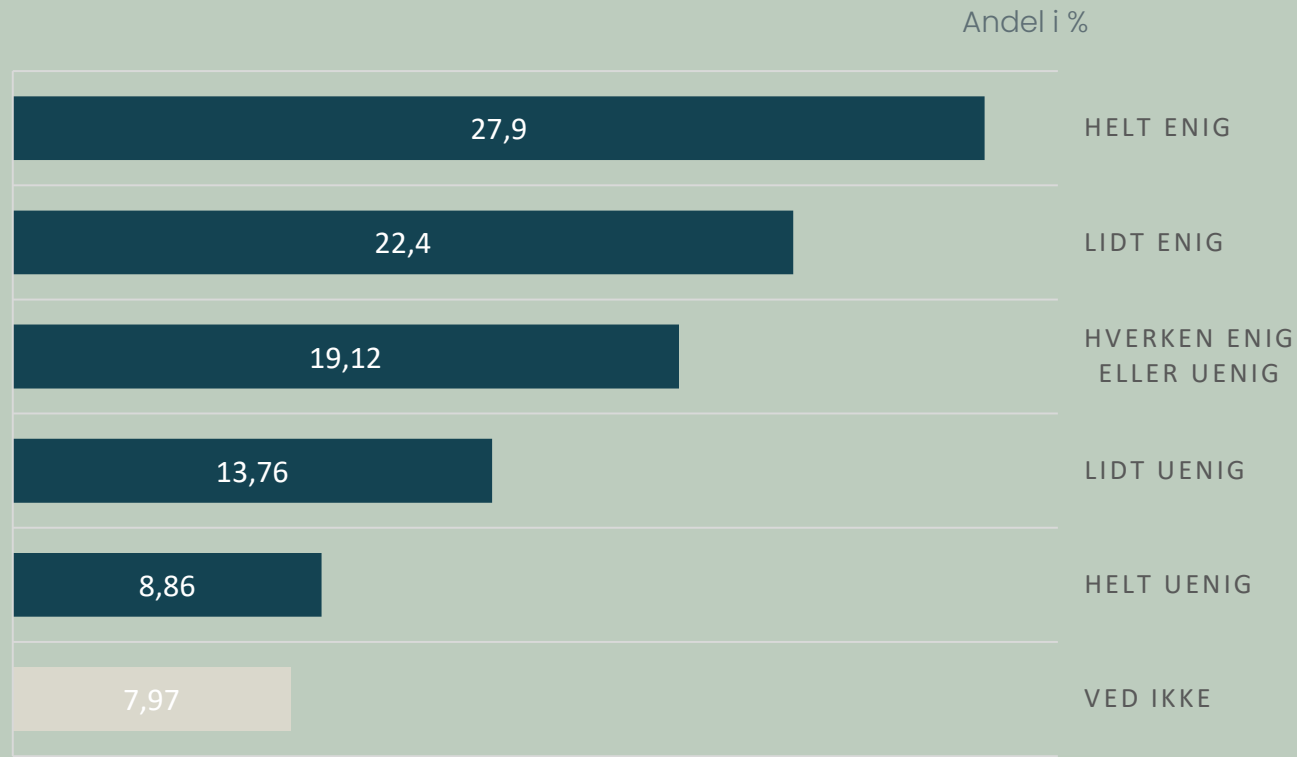
**Clim
Act**

Building
democratic capacity
for ambitious
climate action

50% foretrækker at investere i ny teknologi fremfor at regulere og beskatte landbruget

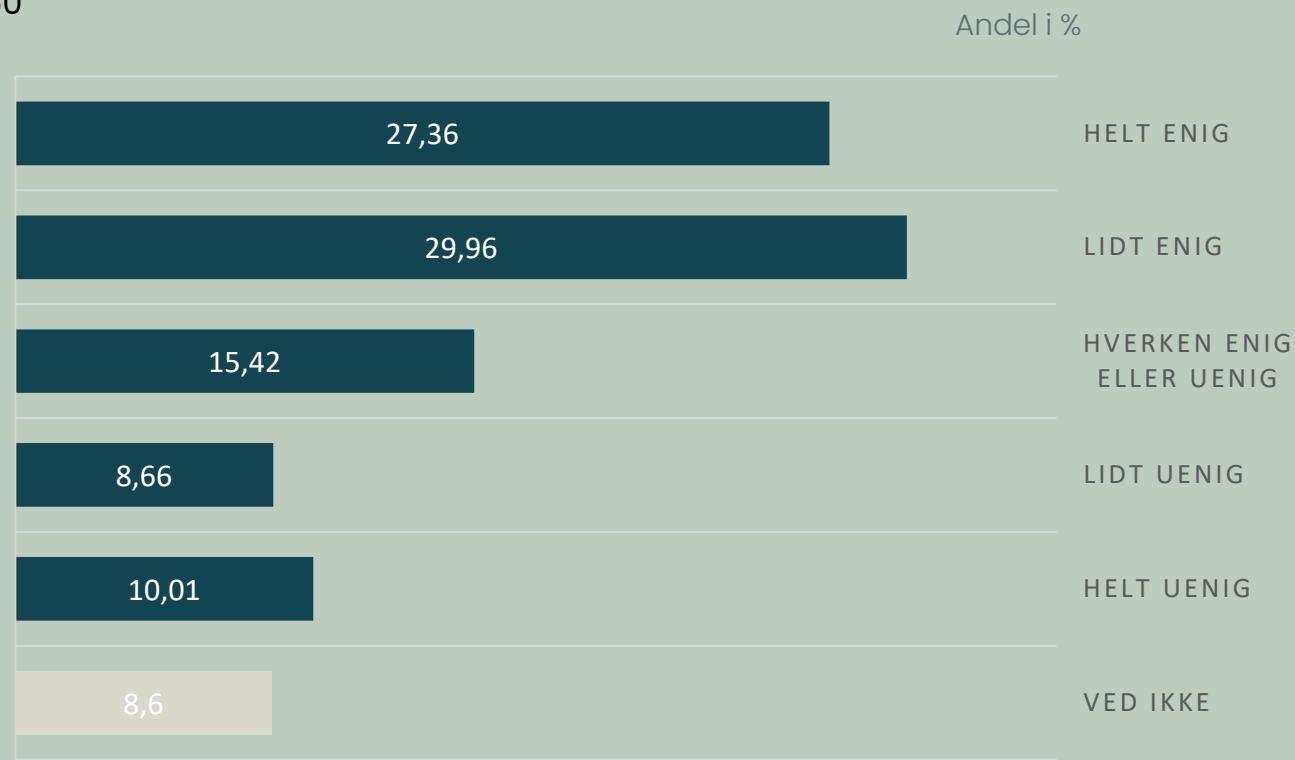
N = 1550

"Det er bedre at satse på investeringer og udviklingen af ny teknologi end at regulere og beskatte, hvis landbruget skal gøres klimaneutralt"

57% mener at yderligere regulering udover en CO2-afgift er nødvendig for at begrænse landbrugets miljøpåvirkning

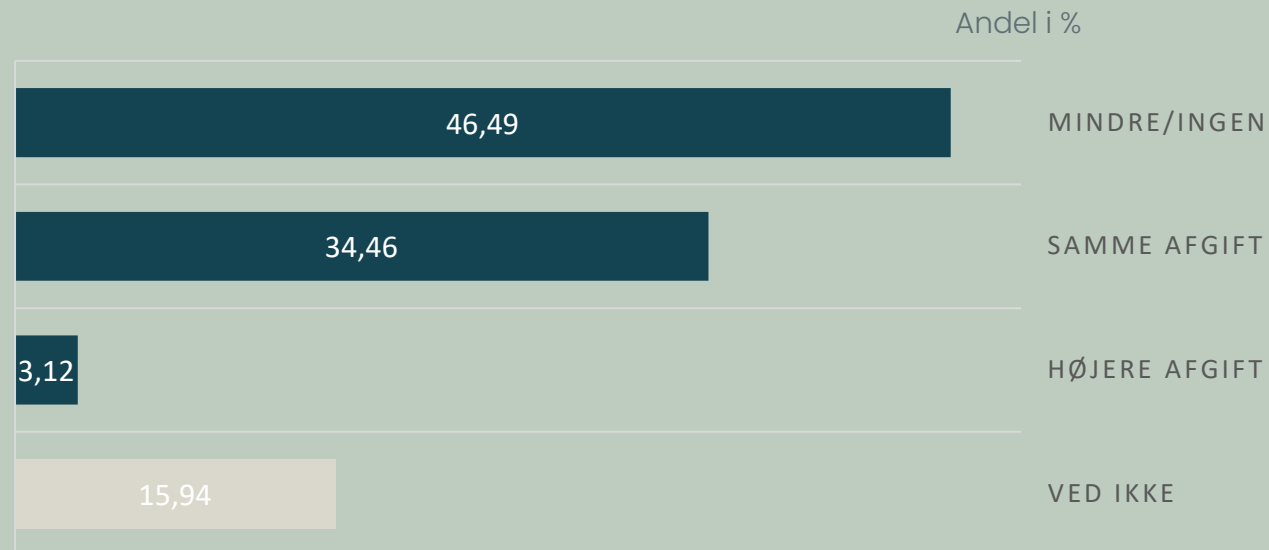
N = 1550

"En CO2-afgift er et vigtigt første skridt, men der skal flere reguleringer til for at nedbringe miljøpåvirkningen fra dansk landbrug tilstrækkeligt"

Størstedelen af danskerne foretrækker en mindre eller samme størrelse afgift som CO2-afgiften på industrien

N = 1550

"I 2022 vedtog regeringen en CO2-afgift på industrien i Danmark på 750 kr. per ton CO2e. Mener du, at landbruget skal pålægges den samme afgift?"

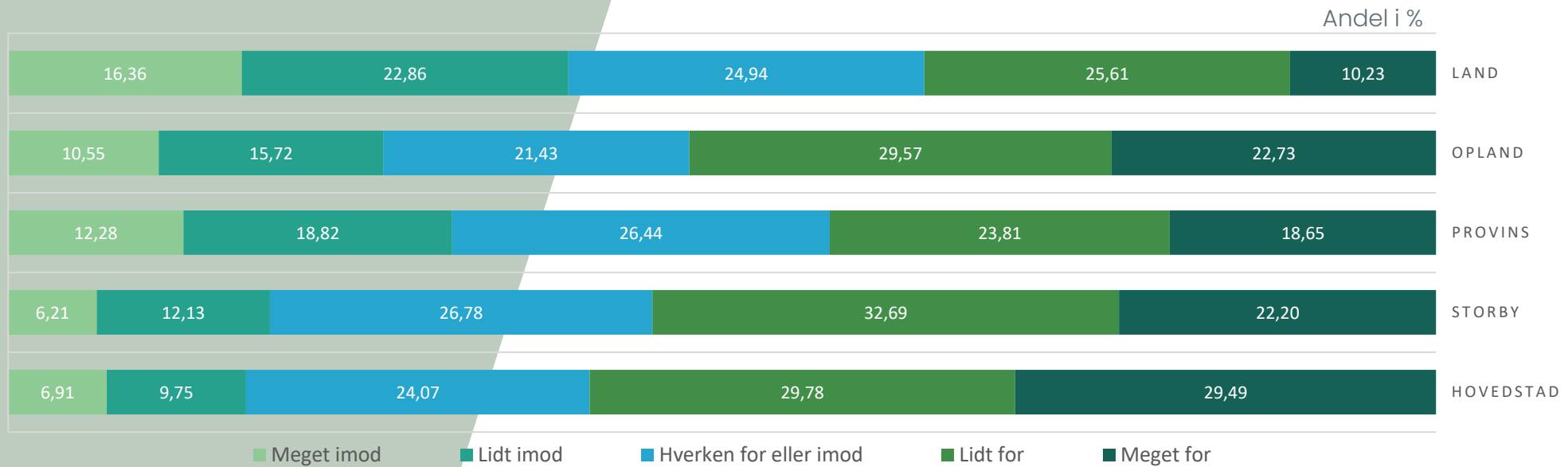
**Clim
Act**

Building
democratic capacity
for ambitious
climate action

Opbakning til afgift //

Kommunegruppe

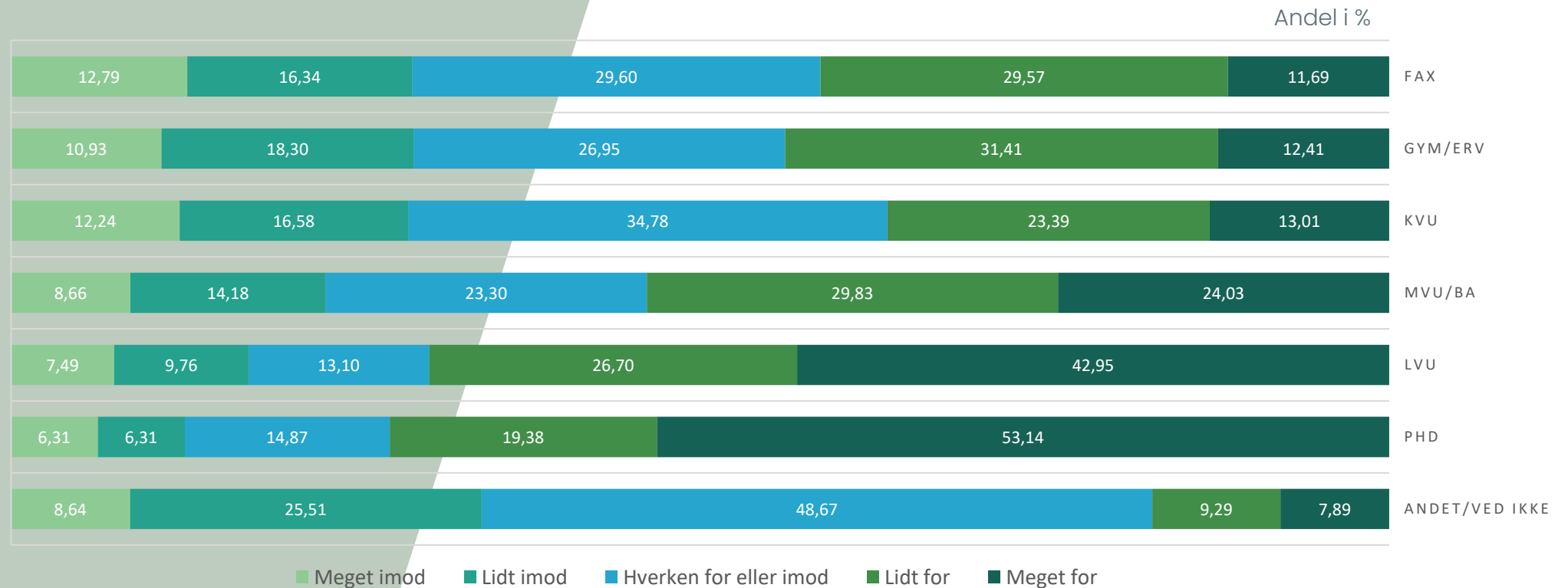
N = 1550

Note: Kommunegrupperne er inddelt ud fra Danmarks Statistiks [kommunegrupper](#)

Opbakning til afgift // Uddannelsesniveau

N = 1550

Svarmuligheder:

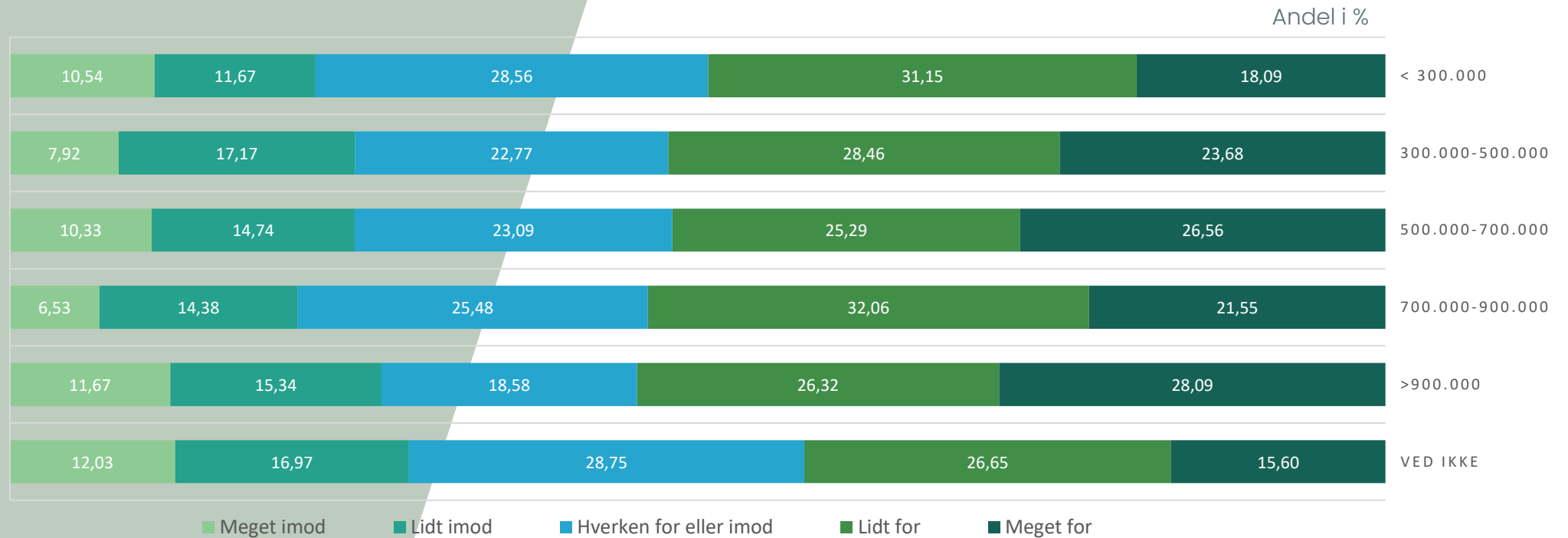
Folkeskolens afgangseksamen
Gymnasial uddannelse/Erhvervsuddannelse
Kort videregående uddannelse

Mellemlang videregående uddannelse / Bachelor
Lang videregående uddannelse
PhD og forskeruddannelse
Andet/Ved ikke

Opbakning til afgift //

Årlig indkomst, husstand

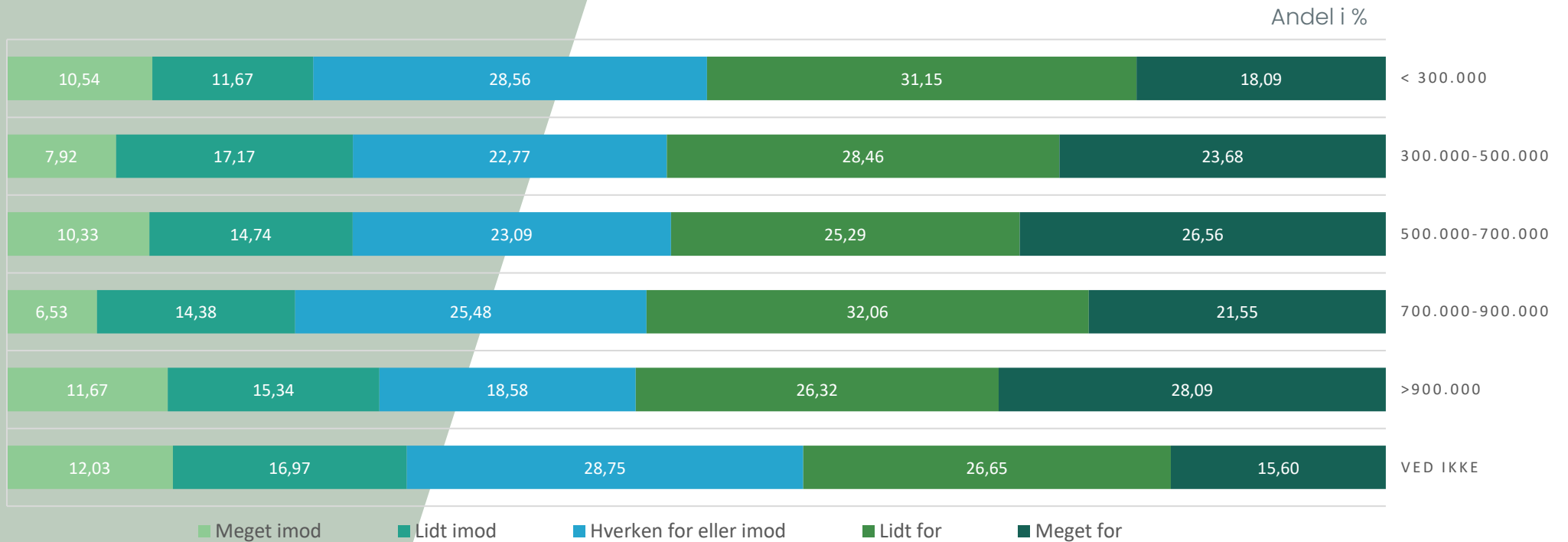
N = 1550

Opbakning til afgift //

Årlig indkomst, husstand

N = 1550

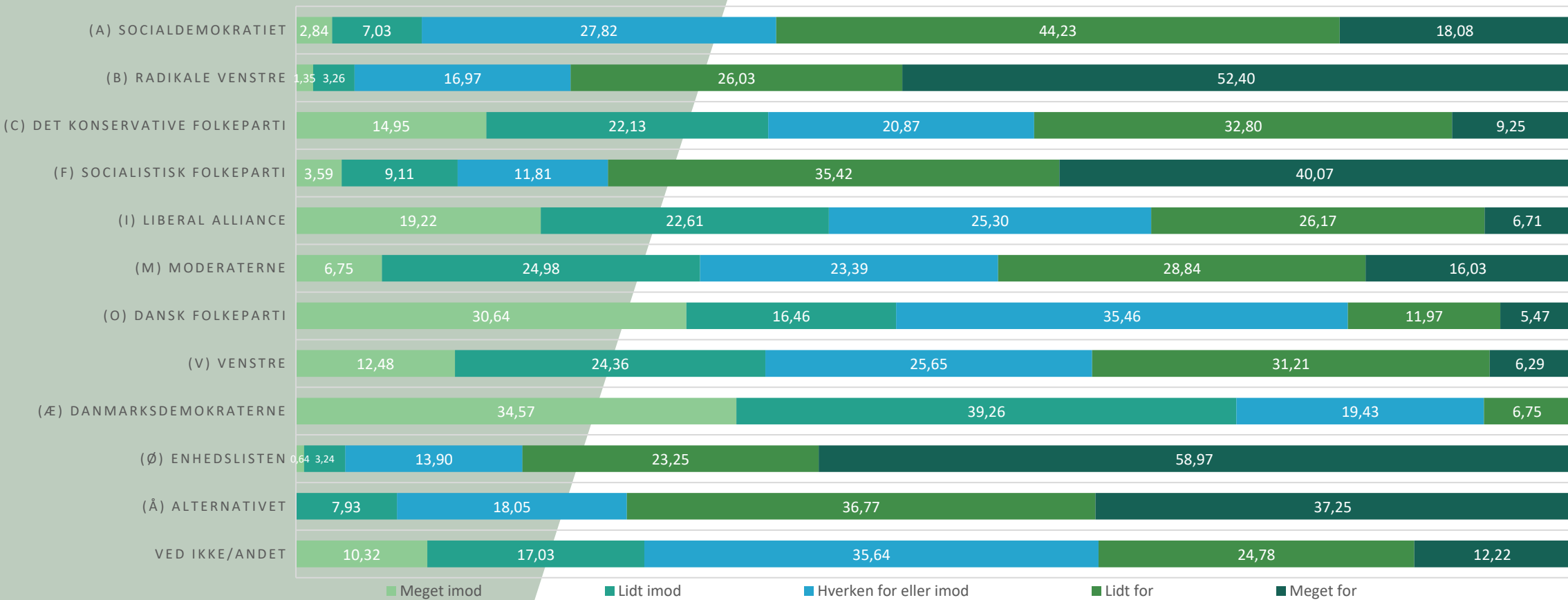
Opbakning til afgift //

Parti

Hvilket parti ville du stemme på, hvis der var valg til folketinget i morgen?

N = 1550

Andel i %

N = 1550

	Gennemsnit (%)
Hvor stor en andel af befolkningen i Danmark , tror du, går ind for en CO ₂ -afgift på landbruget?	50,87 (18,56)
Hvor stor en andel af menneskerne omkring dig (fx venner, familie, naboer og kollegaer), tror du, går ind for en CO ₂ -afgift på landbruget?	48,95 (27,05)
Hvor stor en andel af Danmarks udledninger af drivhusgasser, tror du, stammer fra landbruget?	40,85 (21,41)
Den højeste afgiftsmodel, der anbefales af ekspertgruppen, ligger på 750 kr per ton CO ₂ e. Hvis den gennemføres, hvor stor en andel af arbejdspladserne i landbruget og tæt knyttede erhverv, tror du, ville blive nedlagt?	41,76 (23,60)
Hvor stor en andel af det, der produceres af dansk landbrug, tror du, går til danskernes eget forbrug?	41,69 (17,90)

Clim Act

Building
democratic capacity
for ambitions
climate action